

Érik a málna a fák alatt - agrárerdészeti innováció a Soproni Egyetem és a MATE együttműködésében

A nyár egyik legkedveltebb gyümölcse a málna – ilyenkor, július elején sokak asztalára kerül friss, illatos formájában. Ám míg a fogyasztók örömmel válogatják a piacon, kevesen tudják, milyen komoly kihívásokkal néznek szembe a hazai málnatermesztők. Az elmúlt években tapasztalható magyarországi málnatermesztés jelentős visszaesésének okai részben a klímaváltozás szélsőséges hatásaira vezethetők vissza, részben az öntözési problémákkal és a technológiai elmaradással magyarázhatók. Erre a súlyos helyzetre keresnek megoldást a Soproni Egyetem és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) kutatói, akik a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) támogatásával közösen dolgoznak egy innovatív megközelítésen: a fás szárú növényekkel kombinált agrárerdészeti rendszerek alkalmazásán.

A Soproni Egyetem és a MATE szakemberei Fertődön létesített kísérleti ültetvényekben vizsgálják, hogy a fák mikroklímát szabályozó hatása miként járulhat hozzá a bogyós gyümölcsök – köztük a málna – fenntartható, környezeti változásokhoz alkalmazkodó termesztéséhez. A kutatás eddigi eredményei biztatóak: a fertődi ültetvényekben mért adatok alapján a bogyósok – megfelelő technológiával és környezeti védelemmel – továbbra is sikeresen termeszthetők hazánkban. Ez a munka nemcsak a málna jövőjét érintheti, hanem új utakat nyithat a klímaadaptív, környezetbarát mezőgazdaság előtt is.

A málnatermesztés előtt álló kihívásokról és a lehetséges megoldásokról július elején Sarródon egyeztettek a szakemberek. A rendezvény a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kertészettudományi Intézet Gyümölcstermesztési Kutatóközpontjának és a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara Országos Kertészeti és Beszállítóipari Osztályának szervezésében, valamint a Soproni Egyetem közreműködésével valósult meg.

Fertődön már több mint 7 éve zajlik agrárerdészeti málnatermesztési kísérlet, amelynek eredményei és a vizuális tapasztalatok is igazolták az ún. vegyes kultúra termesztésének sikerességét. A fák javítják a mikroklímát és jelentősen növelik a bogyós kultúra vitalitását, az öntözés azonban elengedhetetlen. Erről Dr. Varga Jenő, a MATE kutatója számolt be.

„Napjainkban a bogyósok termesztésénél az egyik legnagyobb kihívás a klímaváltozás hatásainak mérséklése. Fő málnafajtáink érési ideje arra a periódusra esik, amikor akár 35-40 Celsius-fokos hőmérséklet is előfordul. A légköri szárazság és az erős napfény hátráltatja a növény és a gyümölcs fejlődését, levél- és gyümölcsperszelődést, napégést okoz. Az adaptációhoz már kevés a nemesítési lehetőségek kiaknázása, a növények árnyékolására, kedvezőbb mikroklíma kialakítására van szükség. Ennek egyik megoldási lehetősége az agrárerdészeti rendszerben történő termesztés” – mondta a szakember.

A kedvező hazai tapasztalatokat mutató agrárerdészeti bogyós technológia iránt nemzetközi érdeklődés is mutatkozik. A Pannon-medence agráriumának klímaadaptációját segítő nemzetközi együttműködésben megalakult ClimaPannonia projekt ennek a technológiának a további vizsgálatát, validációját és széles körű gyakorlati hasznosítását tűzi ki célul.

„A következő négy évben a Soproni Egyetem és a MATE kutatói szoros együttműködésben dolgoznak majd azon, hogy átfogó képet kapjunk a fás-bogyós vegyes rendszerek fenntarthatóságáról és regionális alkalmazhatóságáról” – mondta el Dr. Vityi Andrea, a Clima Pannónia projekt szakmai vezetője, a Soproni Egyetem docense.

Mint kifejtette, a kutatás középpontjában a természetes árnyékolás mikroklímára, vízgazdálkodásra és terméshozamra gyakorolt hatásának vizsgálata áll a fertődi kísérleti málnaültetvényben.

„Ezek mellett a beltartalmi mutatókat, a biodiverzitás alakulását és a rendszer szénlábnymót is nyomon követjük, hiszen ezek kulcsfontosságú tényezők a jövő mezőgazdasági gyakorlatainak kialakításához” – tette hozzá.

A projekt regionális kitekintést is kínál: *„a Novi Sad-i Egyetemmel való együttműködés lehetőséget ad arra, hogy egy hasonló rendszer vizsgálatán keresztül a modell adaptálhatóságát szélesebb környezetben is értékeljük”* – emelte ki Dr. Vityi Andrea az Erdőmérnöki Kar Környezet- és Természetvédelmi Intézetének képviselőjében.

Az utóbbi 40 évben jelentősen nőtt a csapadékmentes időszakok hossza és a hőmérséklet is növekedett, így az aszályok egyre súlyosabbak lettek Magyarországon. A fákkal kombinált mezőgazdasági rendszerek vagy más néven agrárerdészeti technológiák több szempontból is kedvező hatással bírnak a szántóföldi növények termesztésében. Az árnyékolás mellett, a hőmérséklet temperálása, páratartalom emelése, a túlzottan magas talajhőmérséklet csökkentése és a talajpárolgás gátlása többek között azok a kedvező hatások, amelyek a fák alá ültetett bogyósok nagyobb termésátlagait és jobb minőségét is megtámogatják – ezeket a tényeket már a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kar Geomatikai és Kultúrmérnöki Intézetének kutatói ismertették a szakmai közönség előtt. A gazdálkodók számára is fontos információkat hordoztak azok az eredmények, amiket a fertődi agrárerdészeti ültetvény korábbi hidrológiai vizsgálataiból nyertek.

A rendezvényen az előadásokat követően a terepen is bemutatásra került a telepített nyárfákból és bogyósgyümölcsökből álló agroerdészeti rendszer és a hidrometeorológiai mérések kiegészítéséről is egyeztettek a kísérletben résztvevők.

Sajtókapcsolat:

- Gál Ildikó
- Soproni Egyetem
- gal.ildiko@uni-sopron.hu

© Soproni Egyetem

Eredeti tartalom: Soproni Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=24070>